

som nu ikke have nogen Afgang dertil, kunne komme til at gøre en saadan Tour. Og det er jo nu endog saa faaledes, at Jærnbanen her driver sin Virksomhed fuldstændig forretningsmæssigt. Den giver aldrig Moderation for Selskaber paa Klampenborgbanen, og jeg antager, at Grunden er den, at man siger: Vi have jo nok at bestille i Forvejen, og som Følge deraf finde vi ingen Anledning til at give Moderation. Der er saaledes heller ingen Ekstratogsmoderation for Toure mellem Kjøbenhavn og Helsingør om Søndagen, fordi Banen raisonnerer som saa: Vi kunne skaffe os tilstrækkeligt at bestille alligevel, og som Følge deraf ville vi ikke nedsætte Billetpriiserne om Søndagen. Dette forhindrer jo i meget høj Grad den kjøbenhavnske Arbejderbefolkning fra om Søndagen at gøre Udflugter i Nordsjælland, som jo er den smukkeste Del af vor D. Hvis man mener, at det vil blive for dyrt at gøre disse Indrømmelser, som jeg her har nævnt, vil jeg sige, at man, saa længe man tillader sig den Luksus at holde en 1ste Klasse, hvor kun hver 18de—19de Blads er besat, ikke synes mig at have Lov til at negte at imødekomme den ubemlede Del af Befolkningens Ønske om at køre billigere. Det er ganske sikkert en Luksus, der er ret uønsket, at vi holde saa meget 1ste Klasse Materiel, at hver enkelt 1ste Klasse rejsende har 18 Bladser til sin Raadighed. Naar vi se paa de Takster, der ere foreslaaede, og den Forskel, der er mellem, hvad der skal betales for 3dje, 2den og 1ste Klasse, viser det sig, at den Betaling, der gives for 1ste Klasse, ikke staar i noget som helst rimeligt Forhold til, hvad det faktisk koster at anskaffe og vedligeholde det Materiel, som benyttes til de 1ste Klasse rejsende. Jeg tror, at man meget godt kunde stryge hele denne dyre 1ste Klasse, den er sikkert ikke til Nytte for mer end nogle enkelte Mennecker, og de kunde saamænd køre paa 2den Klasse. Jeg ser, at Udvalget ikke har taget denne Sag om Afstæffelse af 1ste Klasse op; men jeg vil tillade mig at henstille, om man ikke kunde naa til, at der ikke blev anskaffet mere 1ste Klasse Materiel, men at man hørte Binen ud med det, man har, og saa kom bort derfra. Jeg tror ogsaa, at det kunde være heldigt af en anden Grund, idet jeg paa en Rejse, som jeg i Fjor Sommer foretog omkring i Landet netop med det for Øje at gøre mig bekendt med, hvorledes Persontrafikken blev dreven, fandt, at 3dje Klasse's Vogne særlig paa Fyn og i Sylland i overordentlig mange Tilfælde vare under Lavmaalet for, hvad man kan forlange i Retning af Renlighed, Vedlige-

holdelse o. s. v. Jeg tror, at der i denne Retning burde gøres en Forandring saaledes, at man sørgede for, at Vedligeholdelsen af 3dje Klasse's Materiel ikke var — for at bruge et mildt Udtryk — saa tarvelig, som den er for Døbliffet. Det, jeg altsaa for mit Bedkommende ønsker — det er jo muligt, at det maa ind i Loven, men jeg er dog tilbøjelig til at tro, at det ogsaa kunde ske ad administrativ Vej — er, at der sættes saadanne billigere Tog i Gang, særlig Tog, der have til Opgave at bringe Arbejderne til og fra Arbejdet. Det er noget, man ogsaa kender i andre store Byer, og jeg synes, at Jærnbanetrafikken her hjemme er af den Beskaffenhed, at vi meget godt kunne gaa ind paa noget lignende. — Endelig skal jeg gøre en Bemærkning om et Spørgsmaal, der har været rejst fra forfællelige ærede Medlemmer, nemlig Spørgsmaalet om Banernes Rentabilitet. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hammerich) mente, at der var to Yderpunkter, man kunde stille sig paa i denne Sag, og det ene var det, man stillede sig paa, naar man gif saa vidt, at man forlangte, at det skulde være en Børgerrret at køre frit paa Jærnbane. Jeg er nu ikke saa bange for at blive staaende derved, og jeg tror ogsaa, at det er der, vi ville komme hen; men jeg skal indrømme, at saa længe Staten ikke raader over Produktionsmidlerne og udnytter dem i Fællesskab, kan der være noget urigtigt i denne Røren gratis paa Jærnbane, og saa længe maa man selvfølgerlig betale. Men jeg tror ikke, at man skal stille sig paa det ærede Medlems Standpunkt, hvorefter det var rigtigst, at Banerne gavede et saa stort Overskud som vel muligt, idet vi saa senere her i den lovgivende Forsamling sammen med Regeringen kunde bestemme, hvad dette Overskud skulde bruges til. Ja, hvis vi havde en fuldt ud demokratisk Regeringsform, kunde man sige, at det var lige meget, enten Pengene bleve benyttede paa den ene eller den anden Maade. Men under de nu herskende Forhold og særlig med den Periode for Øje, som vi have forladt for nogle Aar siden, men som vi i Realiteten ikke ere ude over endnu, en Periode, hvor Regeringen regerede paa egen Haand og benyttede Pengene paa en Maade, Flertallet af Befolkningen ikke billigede, synes jeg ikke, at der er nogen Grund til at ønske, at vi skulle have Statsaktiver, der givede saa syndelig mange Penge ind i Statskassen. Jeg tror, at vi alle sammen ville være tilbøjelige til at være mere sparsommelige over for saadanne Udgifter, som ikke ere absolut nødvendige, naar vi ikke have mange Penge i Statskassen,